

Naast de algemene richtlijnen gegeven door de FOD Volksgezondheid kunnen er specifieke richtlijnen voor sekswerkers, klanten en uitbaters gevolgd worden.

1	MET BETREKKING TOT COMMERCIËLE INSTELLINGEN DIE ZICH TOELEGGEN OP PROSTITUTIE / SEKSWERK (RAMEN, CHAMPAGNEBARS, BORDELEN, MASSAGESALON, ADVERTENTIESITES, ENZ.)	2
1.1	HELDERE INFORMATIE EN COMMUNICATIE	2
1.2	VOORKOM RISICO'S	2
1.3	KLANTENONTVANGST EN DIENSTVERLENING	2
1.4	REINIGING EN HYGIËNE	4
2	IN HET GEVAL VAN SEKSWERK DAT IN DE OPENLUCHT PLAATSVINDT	6
2.1	VOORKOM RISICO'S	6
2.2	KLANTENONTVANGST EN DIENSTVERLENING	6
2.3	REINIGING EN HYGIËNE	6
3	MET BETREKKING TOT PROSTITUTIE / PRIVÉ SEKSWERK (THUIS, BIJ DE KLANT, ESCORTING)	8
3.1	HELDERE INFORMATIE EN COMMUNICATIE	8
3.2	VOORKOM RISICO'S	8
3.3	KLANTENONTVANGST EN DIENSTVERLENING	8
3.4	REINIGING EN HYGIËNE	9
4	OMTRENT TESTEN EN VACCINATIE	11

1 Met betrekking tot commerciële instellingen die zich toeleggen op prostitutie / sekswerk (ramen, champagnebars, bordelen, massagesalon, advertentiesites, enz.)

1.1 Heldere informatie en communicatie

Maak richtlijnen duidelijk **zichtbaar**, zowel binnen als buiten de zaak, onder andere betreffende het maximum aantal klanten dat tegelijk binnen toegelaten is of het gebruik van het toilet. Een modelaffiche en een communicatiekit zijn beschikbaar op de website van de FOD Economie ([bit. ly/GidsHandel](http://bit.ly/GidsHandel)).

Vermeld ook op een affiche in uw zaak en op uw website (als u er één hebt) de gegevens van een persoon in de onderneming die is aangeduid als **contactpersoon**, zodat klanten en personeelsleden een eventuele COVID-19-besmetting kunnen melden met het oog op een vlotte contact-tracing.

Neem tijdig contact met uw werknemers inclusief uitzendkrachten en stagiairs, maar ook met externen zoals klanten, leveranciers, onderaannemers, freelancers, bezoekers, ouders, enz. die met de onderneming in contact komen, om hen te **informer** over de regels van toepassing in uw zaak. Heel wat mensen hebben wellicht concrete vragen: het is belangrijk om hun mee te delen tot wie ze zich kunnen richten, aan de hand van informatiepanelen, uw intranet of uw website.

Advertentiesites zouden een banner aan hun site moeten toevoegen met informatie voor sekswerkers en klanten, dit om escorts en sekswerkers die aan privé-ontvangst doen te bereiken.

1.2 Voorkom risico's

Sekswerkers meten dagelijks thuis hun **temperatuur** voordat ze aan het werk gaan. Als ze koorts hebben, dan wordt aanbevolen dat ze thuis blijven. Het gaat om een zelfevaluatie waarvan de resultaten niet mogen opgevraagd worden door de werkgever en niet mogen gecommuniceerd worden door de werknemers.

1.3 Klantenontvangst en dienstverlening

Klanten worden enkel alleen en op afspraak toegelaten, en niet langer dan strikt noodzakelijk is.

Uitbatingen die normaal gezien niet op afspraak werken (ramen, champagnebars, hotels, etc.) worden verzocht om aan de ingang affichering te voorzien om een spontane afspraak mogelijk maken.

Het maken van een afspraak wordt enkel gevraagd omwille van het respecteren van de gezondheidsmaatregelen in het geval van een controle, en heeft niet het doel te traceren of gegevens te verzamelen. Het zal u niet gevraagd worden de namen, voornamen of telefoonnummers van uw klanten door te geven.

Personen die begeleiding nodig hebben, mogen vergezeld zijn van één volwassene.

De klanten moeten **buiten** de zaak wachten. De wachtzalen zijn gesloten.

Per 10 m² vloeroppervlakte die toegankelijk is voor klanten, is **één klant** toegelaten. Indien de voor klanten toegankelijke vloeroppervlakte minder dan 20 m² bedraagt, is het toegelaten om twee klanten te ontvangen, mits een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon gegarandeerd is.

Er wordt **geen drank, voeding of snack** geserveerd noch worden tijdschriften of kranten aangeboden. Specifiek voor champagnebars en andere uitbatingen die dranken aanbieden, geldt dat ze naast dit protocol bijkomend rekening moeten houden met de regels voor drankgelegenheden. Het is aan deze uitbatingen aangeraden een onderscheid te maken tussen het deel waar dranken verstrekt worden, en de ruimte waar de seksuele dienstverlening plaatsvindt.

Gezien de aard van seksuele diensten kan de fysieke afstand van 1,5 meter niet gerespecteerd worden. Bij het binnenkomen van een plek waar seksuele diensten plaatsvinden, moeten de handen gewassen worden met water en zeep, of ingewreven worden met alcoholische gel. **Een wegwerp- of stoffen mondmasker (te wassen op 60°) moet gedragen worden de klanten. De sekswerkers alsook alle personeelsleden moeten een chirurgisch masker dragen** (en verwisseld worden door de sekswerker na elke cliënt), behalve tijdens orale seks. In dat geval is het gebruik van een condoom of beflapje aangeraden.

De **verplaatsingen van de klanten** binnen de zaak worden zo georganiseerd dat elk contact in elke omstandigheid tot een minimum beperkt wordt.

De ruimte moet voldoende **verlucht en geventileerd** worden, minstens door het openen van ramen en deuren die niet uitgeven op de openbare weg, zelfs bij slecht weer. Indien de ruimte uitgerust is met een CO₂-meter die de reële CO₂-concentratie continu en in real time meet, dan mogen ramen en deuren gesloten blijven. Als de CO₂-concentratie te hoog is, d.w.z. meer dan 900 ppm, dan moet er voor een betere verluchting van de ruimte gezorgd worden zodat de **concentratie tot 900 ppm** zakt.

De uitbater of eigenaar van de erotische uitbating is ervoor verantwoordelijk dat voldoende verluchting in de ruimtes waar sekswerk plaatsvindt mogelijk is.

Duobehandelingen zijn verboden. Onder duobehandeling wordt verstaan dat twee beroepsbeoefenaars zich tegelijk met dezelfde klant bezighouden. Anderzijds is het niet verboden dat een beroepsbeoefenaar voor meerdere personen tegelijk zorgt, zolang aan alle bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan.

1.4 Reiniging en hygiëne

Middelen voor de noodzakelijke **handhygiëne** worden ter beschikking gesteld aan de ingang van en op verschillende plaatsen binnen de zaak.

Tussen elke klant wordt een periode van 10 minuten ingelast om de instrumenten en de werkposten te ontsmetten. Dit zijn alle oppervlakken van de werkposten en alle werkinstrumenten waarmee de klant in contact kwam.

De plekken waar sekswerk plaatsvindt, worden gereinigd en gedesinfecteerd met een ontsmettend middel en papieren doekjes. De reiniging dient te gebeuren na elke cliënt. Bijzondere aandacht gaat uit naar deurklinken, trapeleuningen en andere oppervlakken die vaak worden aangeraakt.

Klanten en sekswerkers wassen hun handen en gezicht voor en na elke dienstverlening, en na de geldtransactie.

Stimuleer **elektronisch betalen** met bankkaart of contactloos, en vermijd zoveel mogelijk cashbetalingen.

Betaalterminals moeten na ieder gebruik gereinigd en ontsmet worden. Handgels of oorstaafjes kunnen ook aan de klanten ter beschikking worden gesteld voor het gebruik van de terminals.

Wanneer het mogelijk is, wordt er gedoucht door beiden voor de dienstverlening.

Na orale seks worden gezicht en lichaamsdelen die in contact zijn gekomen met de ander gewassen met water en zeep. Vrouwelijke intieme zones worden enkel met water gewassen (geen zeep) om andere infecties te vermijden.

Handschoenen kunnen gebruikt worden maar handhygiëne wordt in de eerste plaats nagestreefd door het wassen van de handen en/of desinfecteren ervan.

Wat de matrasbedekking betreft kan iemand ofwel systematisch de lakens verwisselen (en wassen op 60°) of lakens van polyurethaan gebruiken (te desinfecteren na elke dienstverlening)¹.

Alle contact van speeksel, kussen en seksuele posities waarbij men met het gezicht naar elkaar is gericht, moeten worden vermeden. Sperma en vaginale afscheiding dragen het

¹ Het type dat ook gebruikt wordt in ziekenhuizen. Deze kunnen gemakkelijk gewassen worden met een spons en een desinfecterende gel.

covid-19-virus niet. Intieme plekken (penis en vagina) die met de hand werden aangeraakt kunnen het virus wel dragen (dus correcte en systematische handhygiëne is altijd aangeraden).

Sociaal werkers en medisch personeel kunnen de sekswerkers informeren en trainen wat betreft deze richtlijnen en het correct gebruik van materiaal.

2 In het geval van sekswerk dat in de openlucht plaatsvindt

2.1 Voorkom risico's

Sekswerkers/ prostitué(e)s meten dagelijks thuis hun **temperatuur** voordat ze aan het werk gaan. Als ze koorts hebben, dan wordt aanbevolen dat ze thuis blijven. Het gaat om een zelfevaluatie waarvan de resultaten niet mogen opgevraagd worden door de werkgever en niet mogen gecommuniceerd worden door de werknemers.

2.2 Klantenontvangst en dienstverlening

Klanten worden enkel alleen en op afspraak toegelaten, en niet langer dan strikt noodzakelijk is.

Gezien de aard van seksuele diensten kan de fysieke afstand van 1,5 meter niet gerespecteerd worden. **Een wegwerp- of stoffen mondmasker (te wassen op 60°) moet gedragen worden de klanten. De sekswerkers/prostitué(e)s alsook alle personeelsleden moeten een chirurgisch masker dragen** (en verwisseld worden door de sekswerker na elke cliënt), behalve tijdens orale seks. In dat geval is het gebruik van een condoom of beflapje aangeraden.

2.3 Reiniging en hygiëne

Klanten en sekswerkers/prostitué(e)s wassen hun handen en hun gezicht voor en na elke dienstverlening, en na in contact gekomen te zijn met cash.

In de mate van het mogelijke, wordt er gedoucht door beiden voor de dienstverlening.

Na orale seks worden gezicht en lichaamsdelen die in contact zijn gekomen met de ander gewassen met water en zeep. Vrouwelijke intieme zones worden enkel met water gewassen (geen zeep) om andere infecties te vermijden.

Handschoenen kunnen gebruikt worden maar handhygiëne wordt in de eerste plaats nagestreefd door het wassen van de handen en/of desinfecteren ervan.

Alle contact van speeksel, kussen en seksuele posities waarbij men met het gezicht naar elkaar is gericht, moeten worden vermeden. Sperma en vaginale afscheiding dragen het covid-19-virus niet. Intieme plekken (penis en vagina) die met de hand werden aangeraakt kunnen het virus wel dragen (dus correcte en systematische handhygiëne is altijd aangeraden).

In het geval er geen toegang is tot een waterbron, zullen desinfecterende gel/spray/doekjes alsook maskers worden gebruikt. Neem wat dit betreft ook bovenstaande punten in acht.

Sociaal en medisch personeel kan de sekswerkers informeren en trainen wat betreft deze richtlijnen en het correct gebruik van materiaal.

3 Met betrekking tot prostitutie / privé sekswerk (thuis, bij de klant, escorting)

3.1 Heldere informatie en communicatie

Maak richtlijnen duidelijk zichtbaar bij de ingang van uw werkplek.

Neem tijdig contact met je klanten of collega's met wie je je ruimte deelt om hen te informeren over de geldende regels.

Voor sekswerkers die over een website beschikken, is het aangeraden een banner te plaatsen en/of een link naar het huidige protocol.

3.2 Voorkom risico's

Sekswerkers meten dagelijks thuis hun **temperatuur** voordat ze aan het werk gaan. Als ze koorts hebben, dan wordt aanbevolen dat ze thuis blijven. Het gaat om een zelfevaluatie waarvan de resultaten niet mogen opgevraagd worden door de werkgever en niet mogen gecommuniceerd worden door de werknemers.

3.3 Klantenontvangst en dienstverlening

Klanten worden enkel alleen en op afspraak toegelaten, en niet langer dan strikt noodzakelijk is.

Het maken van een afspraak wordt enkel gevraagd omwille van het respecteren van de gezondheidsmaatregelen in het geval van een controle, en heeft niet het doel te traceren of gegevens te verzamelen. Het zal u niet gevraagd worden de namen, voornamen of telefoonnummers van uw klanten door te geven.

Personen die begeleiding nodig hebben, mogen vergezeld zijn van één volwassene.

Er wordt **geen drank, voeding of snack** geserveerd noch worden tijdschriften of kranten aangeboden.

Gezien de aard van seksuele diensten kan de fysieke afstand van 1,5 meter niet gerespecteerd worden. **Bij het binnenkomen van uw werkplek**, moeten de handen gewassen worden met water en zeep, of ingewreven worden met alcoholische gel. **Een wegwerp- of stoffen mondmasker (te wassen op 60°) moet gedragen worden door de klanten. De sekswerkers moeten een chirurgisch masker dragen** (en verwisseld worden na elke klant), behalve tijdens orale seks. In dat geval is het gebruik van een condoom of beflapje aangeraden.

De ruimte moet voldoende **verlucht en geventileerd** worden; dit kan het best door het openen van ramen en deuren, zelfs bij slecht weer.

Duobehandelingen zijn verboden. Onder duobehandeling wordt verstaan dat twee beroepsbeoefenaars zich tegelijk met dezelfde klant bezighouden. Anderzijds is het niet verboden dat een beroepsbeoefenaar voor meerdere personen tegelijk zorgt, zolang aan alle bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan.

3.4 Reiniging en hygiëne

Middelen voor de noodzakelijke **handhygiëne** worden ter beschikking gesteld aan de ingang van en op verschillende plaatsen binnen de zaak.

Tussen elke klant wordt een periode van 10 minuten ingelast om de instrumenten en de werkposten te ontsmetten. Dit zijn alle oppervlakken van de werkposten en alle werkinstrumenten waarmee de klant in contact kwam.

De plekken waar sekswerk plaatsvindt, worden gereinigd en gedesinfecteerd met een ontsmettend middel en papieren doekjes. De reiniging dient te gebeuren na elke cliënt. Bijzondere aandacht gaat uit naar deurklinken, trapleuningen en andere oppervlakken die vaak worden aangeraakt.

Cliënten en sekswerkers wassen hun handen en gezichten voor en na elke dienstverlening, en na de geldtransactie.

Stimuleer **elektronisch betalen** met bankkaart of contactloos, en vermijd zoveel mogelijk cashbetalingen.

Wanneer het mogelijk is, wordt er gedoucht door beiden voor de dienstverlening.

Na orale seks worden gezicht en lichaamsdelen die in contact zijn gekomen met de ander gewassen met water en zeep. Vrouwelijke intieme zones worden enkel met water gewassen (geen zeep) om andere infecties te vermijden.

Handschoenen kunnen gebruikt worden maar handhygiëne wordt in de eerste plaats nagestreefd door het wassen van de handen en/of desinfecteren ervan.

Wat de matrasbedekking betreft kan iemand ofwel systematisch de lakens verwisselen (en wassen op 60°) of lakens van polyurethaan gebruiken (te desinfecteren na elke dienstverlening)².

Alle contact van speeksel, kussen en seksuele posities waarbij men met het gezicht naar elkaar is gericht, moeten worden vermeden. Sperma en vaginale afscheiding dragen het covid-19-virus niet. Intieme plekken (penis en vagina) die met de hand werden aangeraakt

² Het type dat ook gebruikt wordt in ziekenhuizen. Deze kunnen gemakkelijk gewassen worden met een spons en een desinfecterende gel.

kunnen het virus wel dragen (dus correcte en systematische handhygiëne is altijd aangeraden).

Sociaal en medisch personeel kan de sekswerkers informeren en trainen wat betreft deze richtlijnen en het correct gebruik van materiaal.

4 Omtrent testen en vaccinatie

Het is sterk aanbevolen voor sekswerkers om zich te laten vaccineren. In elke regio is het mogelijk om zich in te schrijven op de reservelijst om snel opgeroepen te worden. Sociaal werkers, gezondheidswerkers en de terreinorganisaties kunnen je informeren over de toegangsvoorwaarden in functie van je administratieve situatie.

In afwachting van vaccinatie is het voor sekswerkers aanbevolen om zich regelmatig te testen via zelftesten (2 keer per week in de mate van het mogelijke). In erotische uitbatingen die sekswerkers aanwerven (als werknemer of zelfstandige) is het de verantwoordelijkheid van de uitbater of eigenaar om toegang tot testen te voorzien.

Sekswerkers moeten uiteraard getest worden telkens ze symptomen vertonen, conform de bestaande richtlijnen voor testen.

Het is ook aanbevolen dat klanten van sekswerkers zich testen via een zelftest voorafgaand aan het prostitutiebezoek.

Sekswerkers worden aangemoedigd om de gezondheidstoestand van hun cliënten na te gaan (de afwezigheid van covid-symptomen), wat mogelijk is door het afnemen van een korte vragenlijst.